

DEP - AGUV GYM

Fra: Yvonne Kathleen Klausen <yk@ac.dk>
Sendt: 26. september 2017 10:49
Til: DEP - AGUV GYM
Cc: Birgit Bangskjær
Emne: Svar fra Akademikerne vedr. høring om ændring af lov om erhvervsfaglig studentereksamen

Til Undervisningsministeriet, audgym@uvm.dk

Vedrørende høring om ændring af lov om erhvervsfaglig studentereksamen.

Der skal hermed meddeles, at Akademikerne henviser til høringssvarene fra GL og IDA og har ikke yderligere bemærkninger.

Med venlig hilsen

Yvonne Kathleen Klausen
Sekretær

M 2535 4139
E yk@ac.dk

Akademikerne • T +45 3369 4040 • E ac@ac.dk • W www.ac.dk

Akademikerne er fælles talerør for 25 faglige organisationer, der organiserer samfundets højest uddannede.
Følg vores synspunkter via vores nyhedsbrev – tilmeld dig [her](#)
Mod os på twitter [@ACakademikerne](https://twitter.com/ACakademikerne)

Høringssvar vedr. ændring af lov om erhvervsfaglig studentereksamen i forbindelse med erhvervsuddannelse (EUX) m.v.

Dato
22.09.2017

Ref.
peh

Side
1/2

Danmarks Evalueringsinstitut (EVA) takker for fremsendelse af lovudkast til ændring af Lov om erhvervsfaglig studentereksamen i forbindelse med erhvervsuddannelse (EUX). Lovændringen vedrører en række elementer i uddannelsen som opfølgning på evalueringen af EUX foretaget af Nationalt Center for Erhvervspædagogik (NCE) og Rambøll Management Consulting i 2017. EVA har kommentarer til to af elementerne i lovforslaget.

Indførelsen af et erhvervsområde og et erhvervsområdeprojekt som erstatning for eksamensprojekt og større skriftlig opgave med henblik på at øge sammenhængen mellem de gymnasiale dele og de erhvervsfaglige dele af uddannelsen vil vi følge med interesse. EVA vil i den sammenhæng pege på, at det vil være vigtigt at samle op på erfaringerne med denne nyskabelse og evaluere om erhvervsområde og erhvervsområdeprojekt understøtter den ønskede sammenhæng i EUX-uddannelserne.

EVA imødeser desuden fastsættelse af kravet til løbende evaluering af elevernes udbytte af undervisningen. En række af EVA's undersøgelser såvel som øvrig forskning på området peger på, hvor vigtigt fremadrettet, formativ feedback er for elevernes læring. Det er derfor positivt, at de krav der er indført med den nye gymnasiereform også foreslås for EUX-uddannelserne, så kravet gælder for alle de gymnasiale uddannelser. Samtidig vil det være væsentligt at overveje, om et tilsvarende krav også kan indføres for de erhvervsrettede ungdomsuddannelser, så det samme krav til undervisernes løbende evaluering og feedback til eleverne gælder for alle elever i ungdomsuddannelserne.

Med venlig hilsen

Camilla Hutters,
Områdechef for ungdomsuddannelser, Danmarks Evalueringsinstitut

København, d. 26. september 2017

Til

Undervisningsministeriet, Departementet
Frederiksholm Kanal 21
1220 København K

Fremsendt som e-post til audgym@uvm.dk med følgende angivelse i emnefeltet:
"Høring. Ændring af lov om eux. Danmarks Private Skoler".

Høringssvar vedrørende ændring af lov om erhvervsfaglig studentereksamen i forbindelse med erhvervsuddannelse (eux) m.v.

I høringsbrev af 29. august 2017 anmoder Undervisningsministeriet ved Departementet om eventuelle bemærkninger vedrørende ovenstående.

Foreningen Danmarks Private Skoler – grundskoler og gymnasier takker for muligheden til at give vores synspunkter til kende.

Vi har ingen særlige bemærkninger til forslaget.

På foreningens vegne,

Karsten Suhr, formand

ks@privateskoler.dk

Danmarks Private Skoler
Ny Kongensgade 15, 3.
1472 København K

Til
Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling
Frederiksholms Kanal 21
1220 København K

Høringssvar vedr. ændring af lov om erhvervsfaglig studentereksamen i forbindelse med erhvervsuddannelse (eux) m.v. (Indførelse af erhvervsområde, erhvervsområdeprojekt, undervisningstid og fordybelsestid m.v.)

Danmarks Vejlederforening takker for muligheden for at afgive høringssvar på lovudkastet. Foreningen har ingen kommentarer til lovforslaget.

Århus, den 25. september 2017

På vegne af Danmarks Vejlederforening:
Carla Tønder Jessing
Formand

Undervisningsministeriet
audgym@uvm.dk

DA's høringssvar om ændring af lov om erhvervsfaglig studentereksamen i forbindelse med erhvervsuddannelse (EUX) m.v. (Indførelse af erhvervsområde, erhvervsområdepunkt, undervisningstid og fordybelsestid m.v.)

Undervisningsministeriet har sendt ovenstående lovforslag i høring. Dansk Arbejdsgiverforening (DA) takker for muligheden for at afgive høringssvar. DA's bemærkninger til lovforslaget er anført nedenfor.

25. september 2017
KBP

Dok ID: 109492

Generelle bemærkninger

EUX er en erhvervsuddannelse, der blev etableret med et sigte mod at styrke det erhvervsfaglige niveau på erhvervsuddannelserne. Samtidig har EUX vist sig at kunne bidrage til at tiltrække flere unge til erhvervsuddannelserne. DA støtter på denne baggrund op om EUX og en række af de i lovforslaget foreslåede ændringer.

DA vil i denne sammenhæng gerne understrege, at EUX alene er en succes, såfremt eleverne får praktikplads på en virksomhed, som en del af deres uddannelse. Derfor er det afgørende, at man i forbindelse med ændringerne i medfør af dette lovforslag samt eventuelle yderligere ændringer har stærkt fokus på at gøre det attraktivt for virksomhederne at indgå en praktikpladsaftale med en EUX-elev.

Det gælder blandt andet i forhold til praktikpladssituationen, idet eleverne på grund af meget lange skoleperioder, hvor de er væk fra virksomhedernes hverdag og læringsmiljø, risikerer at blive mindre attraktive for virksomhederne. Desuden er DA bekymrede for, at ændrede modeller vil føre til mindre fokus på de erhvervsfaglige kompetencer og øget forskydning mod de generelle gymnasiale kompetencer, hvilket ikke er hensigten med uddannelsen.

I forhold til de i lovforslaget nævnte overvejelser om yderligere ændringer på baggrund af evalueringen af EUX, er DA åben for dialog, men finder, at der er en lang række udfordringer forbundet med eventuelle ændringer af EUX-modellerne. Der er således væsentlig risiko for, at ændringer i EUX, der ikke er baseret på en meget grundig analyse af konsekvenserne, forringer snarere end forbedrer uddannelsen. Selve evalueringen - udarbejdet af Nationalt Center for Erhvervspædagogik ved Professionshøjskolen Metropol og Rambøll Management - udgør på grund af dens yderst begrænsede datagrundlag et for spinkelt grundlag til at foretage grundlæggende ændringer af de eksisterende EUX-modeller, herunder

en imødekommelse af skolernes ønske om at forbedre mulighederne for at sam-læse elever.

DA skal derfor også opfordre til en grundig og konstruktiv dialog med alle rele-vante parter i forhold til eventuelle yderligere ændringer af EUX.

Konkrete bemærkninger til lovforslagets elementer

Nyt erhvervsområde og erhvervsområdeprojekt

Det foreslås, at de to eksisterende projekter *eksamensprojekt* og *større skriftlig opgave* erstattes af et større sammenhængende projekt.

DA mener, at det er fornuftigt at lægge de to projekter sammen til ét større forløb. DA lægger i vurderingen afgørende vægt på, at de flerfaglige projekter skal bidrage til øget EUD-toning, der styrker elevernes evne til at anvende de gymnasiale fag i kombination med de erhvervsfaglige fag.

Det er dog afgørende, at de enkelte uddannelser får frihed til at tilrettelægge projektets indhold og placering, så det harmonerer med praktikperiode, svende-/fagprøve og øvrigt indhold på uddannelsen. I forlængelse heraf vil DA desuden foreslå, at muligheden for at samtænke det sammenhængende pro-jekt med svende-/fagprøven nævnes i lovforslagets bemærkninger.

Undervisningstid og fordybelsestid

DA kan støtte forslaget om at øge antallet af undervisningstimer i de gymnasiale fag på EUX ved tilsvarende at reducere elevernes fordybelsestid. DA finder det positivt, at der er fundet en måde at øge den samlede undervisningstid, hvor undervisningen er lærerstyret, uden at det forlænger den samlede varighed af EUX-forløbene.

Af lovforslaget fremgår det desuden, at der oprettes en individuel timepulje på 80 timer. DA mener, at det af lovforslaget ikke fremgår tydeligt, hvor de ekstra 80 timer hentes. I den forbindelse finder DA det væsentligt at pointere, at udvi-delsen af timetallet ikke må ske på bekostning af praktikperiodens varighed. Til-svarende er der intet fastsat om placeringen af den individuelle pulje på 80 timer. Da det af lovforslaget fremgår, at der er tale om undervisningstid, antager DA, at de 80 timer alene kan placeres i skoletiden og ikke i praktiktiden. DA vil op-fordre til, at ovenstående forhold præciseres i lovforslaget.

Studieplan

I lovforslagets bemærkninger redegøres der for intentionerne om, at der stilles krav om, at skolen skal udarbejde en studieplan for undervisningen i de gymna-siale fag. Det fremgår, at studieplanen er en plan for den enkelte klasse.

Denne udmøntning af forslaget om studieplan er i uoverensstemmelse med den beskrivelse af forslaget, som REU afgav indstilling til den 15. august 2017. I den version af forslaget, som REU afgav indstilling på baggrund af, blev studiepla-nerne beskrevet således; "der stilles krav om, at der udarbejdes en studieplan for den enkeltes forløb. Studieplanen skal sikre, at der er sammenhæng og kon-tinuitet mellem undervisningsforløbene i de gymnasiale dele og relationen til er-hvervsfagene".

I lovforslaget fremgår det imidlertid, at det er en plan for den enkelte klasse, som alene sigter på de gymnasiale fag, og det fremgår desuden ikke, at sammenhængen til de erhvervsfaglige fag skal indgå i studieplanen. DA finder på den baggrund, at det er en betydelig forringelse af det oprindelige forslag, der nu er indarbejdet i lovforslaget.

DA er således ikke enig i forslaget om en studieplan, som alene retter sig mod de gymnasiale dele af EUX og ikke omfatter erhvervsuddannelsen samt samspillet mellem de to dele af EUX. Dette vil bidrage til at opsplitte de to uddannelsesdele, hvor hensigten med EUX ellers er at få de to dele til at spille godt sammen. Samtidig vil det øge kompleksiteten i tilrettelæggelsen af EUX, at der skal udformes både en eud-undervisningsplan og en studieplan for x-fagene.

DA skal opfordre til, at dette ændres i det endelige lovforslag.

Løbende evaluering

DA mener, at en løbende evaluering af elevernes faglige udbytte af undervisningen er et relevant værktøj til at sikre, at undervisningens niveau løbende kan tilpasses.

DA finder imidlertid, at det også vil være relevant at inddrage praktikvirksomhedernes erfaringer med elevernes kompetencer i den løbende evaluering. For EUX-eleverne er det således af afgørende betydning, at eleverne også er rustede til at varetage opgaverne i praktikperioden.

DA har tidligere foreslået, at skolerne forpligtiges til at gøre opgaver m.v. tilgængelige for eleven på ét samlet sted - en "opgavesky" - så skolerne via e-læring kan understøtte, at eleverne vedligeholder deres faglige niveauer i praktikperioden. DA vil i denne forbindelse gerne gentage forslaget om, at forpligtige skolerne til at stille e-læringsværktøjer til rådighed for eleverne i praktikperioderne, idet det vil være en effektiv måde for eleverne at vedligeholde deres kompetencer i de gymnasiale fag i løbet af praktikperioden.

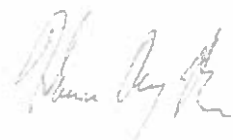
Obligatorisk skriftlig prøve i dansk på A-niveau

Det foreslås at gøre skriftlig prøve i dansk på A-niveau obligatorisk på EUX-forløbene, idet dansk på A-niveau med gymnasiereformen blev gjort obligatorisk på teknisk, merkantil og almen studentereksamen.

DA har ingen bemærkninger til dette element i lovforslaget.

Såfremt DA's bemærkninger giver anledning til spørgsmål, bidrager DA naturligvis gerne med en uddybning.

Med venlig hilsen
DANSK ARBEJDSGIVERFORENING

Karina Beg Poulsen

Høringssvar angående ændring af lov om erhvervsfaglig studentereksamen

25. september 2017

Danske Erhvervsakademier takker for muligheden for at kommentere ovennævnte lovforslag i høring. Erhvervsskolernes dimittender er en vigtig del af optaget på erhvervsakademierne, og EUX-retningen er en væsentlig fornyelse af erhvervsskolernes portefølje, som også erhvervsakademierne har en særlig interesse i.

Vi finder overordnet, at justeringerne i loven er formålstjenstlige og hilser dem, med nedenstående kommentarer, velkommen.

Det er positivt, at der indføres større erhvervsområdeprojekt. Udover de didaktiske fordele, dette giver uddannelsen vil det også bidrage til at profilere EUX positivt i forhold til de traditionelle gymnasieretninger. Hertil kommer, at udarbejdelsen af en større opgave er en god forberedelse til evt. efterfølgende studier på et erhvervsakademi eller andre videregående uddannelsesinstitutioner.

Vi ser også positivt på, at kompetencerne i dansk styrkes, navnlig når der henses til evt. videregående studieforløb.

Reglerne omkring timepuljen vedrører ikke direkte erhvervsakademierne. For os fremstår de imidlertid noget uklare. De kunne med fordel præciseres i bemærkningerne til loven.

Venlig hilsen

Michael Rugaard
Sekretariatschef

Danske
Erhvervsakademier

Danske
Erhvervsakademier
Landemærket 5
1119 København K
www.dkea.dk

Michael Rugaard
Sekretariatschef
Telefon: 23281548
E-post: mr@dkea.dk

Undervisningsministeriet
Departementet
Frederiksholms Kanal 25
1220 København K

Den 26. september 2017
Vedrørende sagsnr.: 17/11210

Høringssvar fra Danske Erhvervsskoler og -Gymnasier – Bestyrelserne (DEG-B) vedrørende ændring af lov om erhvervsfaglig studentereksamen i forbindelse med erhvervsuddannelse (eux) m.v. (indførelse af erhvervsområde, erhvervsområdeprojekt, undervisningstid og fordybelsestid m.v.)

DEG-B henviser til organisationernes selvstændige høringssvar.

På vegne af Danske Erhvervsskoler og -Gymnasier – Bestyrelserne

Uddannelseskonsulent

Bodil Hoier

Undervisningsministeriet
Departementet
Frederiksholms Kanal 25
1220 København K

Den 22.09 2017

Vedrørende sagsnr.:17/11210

Høringssvar fra Danske Erhvervsskoler og -Gymnasier – Lederne (DEG-L) vedrørende ændring af lov om erhvervsfaglig studentereksamen i forbindelse med erhvervsuddannelse (eux) m.v. (indførelse af erhvervsområde, erhvervsområdeprojekt, undervisningstid og fordybelsestid m.v.)

DEG-L hilser justeringerne velkommen og ser mange gode takter i ændring af lovforslaget, der kan forbedre eux.

DEG-L ønsker fortsat, at der arbejdes på, at der er færre eux-modeller på det tekniske område, da det vil gøre samlæsningen i eux-undervisningen nemmere for de små uddannelser, da det kan være svært at oprette hele hold inden for en enkelt uddannelse.

DEG-L ser frem til det videre arbejde med udarbejdelse af vejledninger om eux og igangsættelse af udviklingsprojektet, der skal generere nye tilrettelæggelses- og undervisningsformer i eux-forløb samt en politisk drøftelse af det videre forløb, når der skal tages stilling til krav om bestemte fag som faglig forudsætninger for andre fag. DEG-L forventer at blive inddraget i det videre arbejde.

DEG-L har følgende bemærkninger til lovforslaget:

Til §1 nr. 1

DEG-L ønsker, at det tydeliggøres, at afsluttede fag fra grundforløbet kan indgå i det nye erhvervsområdeprojekt.

Selve erhvervsområdet består af 2 eller flere projekter (inklusiv selve eksamensprojektet) og er sammenligneligt med studieområdet på htx og hhx. Her er der en fast timeramme, som tages fra øvrige fag – uden at fordelingen mellem fagene er specificeret. DEG-L anbefaler således, at lignende fortages i erhvervsområdet, dvs. at der fastsættes en fast timeramme til det, som skolerne selv kan frigøre fra de enkelte fag, herunder de uddannelsesrettede fag i forhold til fagenes inddragelse i erhvervsområdet.

Derudover ønsker DEG-L en afklaring af forholdet omkring uddannelsestid for uddannelser med kun 40 timer til tidligere SSO og EP i lovforslaget.

I dag har visse tekniske eux-uddannelser kun sammenlagt 40 timer til SSO og EP (der er afkortet tid). Såfremt afkortningen fortsat skal være der, vil det med forslagets reduktion af undervisningstiden til EOP (20 timers undervisningstid og 30 timers fordybelsestid) indebære, at disse uddannelsers uddannelsestid til EOP halveres (fra 20 til 10 timer), hvis uddannelsernes samlede uddannelsestid, efter afkortning af timer til gymnasiale fag, skal opretholdes.

Fastholdes de 20 timers undervisningstid i disse uddannelser, vil det indebære en tilsvarende forlængelse af uddannelsen eller afkortning af praktiktiden, hvis der skal opnås 1.675 timers undervisningstid. Såfremt lovforslaget indebærer en halvering af undervisningstiden til EOP i disse uddannelser, kan DEG-L ikke acceptere den del af forslaget.

Til §1 nr. 2:

Generelt ønsker DEG-L, at timetallet til timepuljen bliver præciseret og tydeliggjort i bemærkningerne til lovforslaget.

Derudover bør der tages højde for omlægning af uddannelsestid til undervisningstid i en revidering af de enkelte uddannelsesbekendtgørelser. Dette, da omlagte fordybelsestimer får betegnelsen undervisningstimer kan være problematisk i forhold til uddannelsesbekendtgørelserne på de enkelte erhvervsuddannelser. Her fastsættes en undervisningsuges undervisningstid til 25 timer, og timer til fagene og antallet af undervisningsuger beregnes ud fra dette. En forøgelse af undervisningstiden vil i den terminologi derfor indebære en forøgelse af antal skoleuger i uddannelsen.

Hvad angår skolernes omkostninger, så har fordybelsestid ved en holdstørrelse på ca. 20 elever generelt samme omkostninger for skolen som undervisningstid uden forberedelse. Omkostninger for fordybelsestid er sammenhængende med antallet af elever (det handler om lærernes "rettearbejde"). Ved færre elever er fordybelsestid mindre omkostningsfuld end undervisningstid og ved flere elever mere omkostningsfuld.

Til §1 nr. 3:

DEG-L finder det positivt, at ministeren kan fastsætte afkortning af undervisningstiden i et eux-forløb.

Øvrige bemærkninger i forlængelse af høringssvaret:

Som aftalt på teknisk møde om ændringer i lovforslaget d. 19.9.2017 sendes her et forslag til et nyt progressionsforløb i forhold til dansk- og matematikundervisningen på det merkantile grundforløb:

For merkantilt eux forløb søges der om mulighed for at dispensere flg.:

Vedr. § 3 stk. 7 i uddannelsesbekendtgørelse nr. 325 af 6-4-2017 om kontoruddannelser med specialer

Vedr. § 4 stk. 2 i uddannelsesbekendtgørelse nr. 218 af 8-3 2016 om detailuddannelser med specialer

Vedr. § 4 stk. 2 i uddannelsesbekendtgørelse nr. 326 af 6-4 2017 om handelsuddannelser med specialer

Indhold i forslaget til progressionsforløbet:

Grundforløb 1	Grundforløb 2	eux studieåret	I alt iflg. Grundfagsbekendtgørelsen og bekendtgørelse om eux
Dansk C – 3 uger Matematik E 2 uger	Dansk A 2 uger Matematik C 3 uger	Dansk A 5 uger	Dansk A 10 uger = 250 lektioner Matematik C = 5 uger

Vi ønsker at forsøge og sprede dansk undervisningen ud over både GF1, GF2 og eux studieåret. Årsagen er vi gerne vil kunne undervise i dansk fortløbende uden tidsmæssige huller jf. de dårlige skriftlige dansk resultater, der er på eux-uddannelsen. Dansk A undervisningen klumper for meget på studieåret. Det er vigtigt med en fortløbende læringsprogression.

Matematik C har næsten det samme problem, og bør spredes over hele grundforløbet (GF1 og GF2). Det er hårdt for eleverne, at 5 ud af 20 uger er matematik på GF2, det knækker de på. Omsat til virkelighed betyder det i dag under den nuværende model, at de har 9-10 lektioner matematik om ugen ud af 26 lektioner. Derfor ønsker vi at udbyde matematik E på GF1. Matematik E er i fagbeskrivelsen meget at sammenligne med handelsregning, og dermed får eleverne lov til at arbejde med noget merkantilt.

Hvis man vil modargumentere med, at eleverne så mister erhvervsfagstid på GF1, kan vi pointere, at der læses rigtigt meget kommunikation i dansk på både C og A niveau, som er en af de mulige erhvervsfag. Vi mener ikke, at eleverne mister faglig kunnen på denne model. Mange af de elever, der starter på GF2, som ikke har haft dansk på GF1 på en erhvervsskole, mangler ofte viden om kommunikation, som er et problem, når de skal til projektsamen på GF2. Dansklærerne vil med den ansøgte model få bedre tid til at lære de enkelte elever at kende, samt at kunne arbejde sammenhængende med elevernes faglighed. Dette kræver at dansklærerne, der anvendes på GF2, har undervisningskompetence til dansk A.

På vegne af Danske Erhvervsskoler og -Gymnasier – Lederne

Uddannelseskonsulent
Bodil Hoier

Uddannelseskonsulent
Stine Holm

**DANSKE
GYMNASIER**

Ny Vestergade 13, st.
1471 København K

Danskegymnasier.dk
mail@dankegymnasier.dk

+45 3318 8260

Departementet
Frederiksholms Kanal 21
1220 København K
Att. Chefkonsulent Tove Laursen

S. 1
26.02.2015

**Høring vedr. ændring af lov om erhvervsfaglig
studentereksamen i forbindelse med erhvervsuddannelse
(eux) m.v.**

Danske Gymnasier takker for muligheden for at afgive høringssvar i forhold til ændring af lov om erhvervsfaglig studentereksamen i forbindelse med erhvervsuddannelse (eux) m.v.

Danske Gymnasier kvitterer for initiativet til at øge timetallet og herved løfte kvaliteten på den erhvervsfaglige studentereksamen. Det er afgørende for den nationale standard, at alle gymnasiale uddannelser har samme høje kvalitet. Ligeledes kvitterer vi for, at prøven i skriftlig dansk A bliver obligatorisk. Også dette er med til sikre den nationale standard for de gymnasiale uddannelser.

Med venlig hilsen

Anne-Birgitte Rasmussen
Formand

Undervisningsministeriet
Frederiksholms Kanal 21
1220 København K
Att.: Afdelingen for Grundskole, Ungdoms- og Voksenuddannelser

Høringssvar vedr. ændring af lov om erhvervsfaglig studentereksamen i forbindelse med erhvervsuddannelse (eux) m.v.

Danske Professionshøjskoler takker for indkaldelsen til høring vedr. ændring af lov om erhvervsfaglig studentereksamen i forbindelse med erhvervsuddannelse (eux) m.v. Vi har følgende bemærkninger:

1.0 Erhvervsområde og erhvervsområdeprojekt

I evalueringen af eux blev der identificeret udfordringer omkring den manglende synergi mellem de erhvervsfaglige fag og de gymnasiale fag. Danske Professionshøjskoler vurderer, at det foreslåede 'erhvervsområde og erhvervsområdeprojekt' har potentiale til at bidrage til at etablere den efterspurgte synergi.

Erhvervsområde og erhvervsområdeprojektet er et signal om, at eleverne ikke bør stå alene med at skabe sammenhæng og synergi mellem de erhvervsfaglige og gymnasiale delelementer, og at skolerne er forpligtet på at tilrettelægge nogle flerfaglige forløb, hvor eleverne arbejder med at 'se på tværs' af fag og potentielt herigennem oplever at kunne bruge viden og færdigheder på tværs af fagene (til problemløsning).

1.1 Behov for fælles kompetenceudvikling i forbindelse med 'erhvervsområde og erhvervsområdeprojekt'

Evalueringen af eux peger på, at der på skolerne er meget forskellige måder at organisere samarbejdet på tværs af erhvervsfaglige og gymnasiefaglige lærere og at der dermed også er forskellige erfaringer med at samarbejde. I forhold til 'erhvervsområde og erhvervsområdeprojekt' er der derfor behov for fælles kompetenceudvikling af erhvervsfaglige og gymnasiefaglige lærere med fokus på den særlige opgave at tilrettelægge og gennemføre undervisning på tværs af bekendtgørelser, fag- og læringstraditioner etc. Med udgangspunkt i et indgående kendskab til sektoren og erfaringerne fra 'Diplomuddannelsen i erhvervs-pædagogik', bidrager Danske Professionshøjskoler gerne til dialogen omkring fælles kompetenceudvikling.

2.0 Undervisningstid og fordybelsestid, løbende evaluering og studieplan

Danske Professionshøjskoler vurderer, at de foreslåede ændringer ift. 'undervisningstid og fordybelsestid' er et godt initiativ. Særligt vurderes det, at den individuelle timepulje '... først og fremmest (skal) anvendes til skriftlig træning, herunder skriftlig træning i de enkelte fag...' kan være med til at træne eux-elevernes studiekompetencer og dermed også forberede dem til videre uddannelse.

3.0 Obligatorisk skriftlig prøve i dansk på A-niveau

Danske Professionshøjskoler vurderer, at det er fornuftigt at sidestille eux med teknisk, merkantil og almen studentereksamen ved at gøre den skriftlige prøve i dansk obligatorisk.

4.0 Bemærkninger til ændringer, der ikke forudsætter lovændringer

Danske Professionshøjskoler ser i forlængelse af evalueringen af eux positivt på en vejledning om eux, der potentielt kan bidrage til en øget stringens mellem eux-forløb og på tværs af forskellige skolars tilrettelæggelse af eux-forløb.

Danske Professionshøjskoler vurderer endvidere, at ved igangsættelse af et udviklingsprojekt om nye tilrettelæggelses- og undervisningsformer i eux-forløb er det centralt, at sådanne udviklingsprojekter også indeholder elementer af videns- og erfaringsopsamling samt evaluering.

Tidligere forsknings- og udviklingsprojekter som 'Vidensbaseret implementering af eud-reformen' (netop afsluttet) og 'Udvikling af hhv. bedømmelseskriterier- og kultur, hhv. talentspor og højere niveauer i eud' (igangsættes i september 2017) har gjort dette.

Det er afgørende, idet eux er en relativ ny uddannelse. Derudover kan udviklingsprojekterne på denne måde være med til – på systematisk vis – at kvalificere den tilgængelige viden om udfordringer såvel som udviklingspotentialer i eux.

Danske Professionshøjskoler stiller i denne sammenhæng gerne viden og erfaringer om udviklingsprocesser og erfaringer fra efter- og videreuddannelse af erhvervsskolelærere og –ledere til rådighed.

Med venlig hilsen

Inge Friis Svendsen
Direktør
Danske Professionshøjskoler

Undervisningsministeriet
Departementet
Frederiksholms Kanal 21
1220 København K

København, den 25. september 2017

Fælles høringssvar til høring vedr. ændring af lov om erhvervsfaglig studentereksamen i forbindelse med erhvervsuddannelse (eux) m.v. (Indførelse af erhvervsområde, erhvervsområdeprojekt, undervisningstid og fordybelsestid m.v.)

Danske SOSU-skoler og Bestyrelsesforeningen for Social-og sundhedsskoler kvitterer hermed for invitationen til at afgive høringssvar til Undervisningsministeriet i høring vedr. ændring af lov om erhvervsfaglig studentereksamen i forbindelse med erhvervsuddannelse (eux) m.v. (Indførelse af erhvervsområde, erhvervsområdeprojekt, undervisningstid og fordybelsestid m.v.).

Foreningerne har følgende bemærkninger til lovforslagets enkelte dele:

§1, punkt 1: Det bør præciseres, at også fag, der afsluttes tidligere i forløbet, kan indgå i erhvervsområde projektet.

§1, punkt 2: Det er ikke klart, hvorvidt den foreslåede ændring af undervisningstiden er en reel udvidelse af denne eller alene er et udtryk for effekten af omlægninger i den lærertilstedeværelse, der allerede er allokeret til hhv. undervisning, fordybelse etc. Dette bør præciseres af hensyn til skolernes administration af ændringerne herunder især af den individuelle timepulje på 80 timer.

§1, punkt 4: Det bør ved fastlæggelsen af de nærmere regler om indhold og tilrettelæggelse af eux-forløbet sikres, at fleksibiliteten i skolernes planlægning ikke reduceres eller pålægges yderligere begrænsninger. Planlægningen af skole/praktik-model for eux-forløb er allerede på nogle uddannelser en udfordring. Yderligere bindinger risikerer at påvirke arbejdsgivernes interesse til at indgå eux-aftaler i negativ retning.

Herudover har foreningerne ingen bemærkninger til lovforslaget.

Med venlig hilsen
På foreningernes vegne
e.b.

Michael Kümmel
chefkonsulent

Undervisningsministeriet
Departementet
Att. Tove Laursen

Fiolstræde 44, 1. th.
1171 København K
Tlf. 33 36 98 05
Fax 33 36 98 26
www.dkuni.dk

26. september 2017
J.nr. 17/13070
TKS
Dir. tlf. 33 36 98 11
tk@dkuni.dk

**Høring vedr. ændring af lov om erhvervsfaglig studentereksamen i forbindelse med
erhvervsuddannelse (eux) m.v. (Indførelse af erhvervsområde, erhvervsområdepro-
jekt, undervisningstid og fordybelsestid m.v.)**

Danske Universiteter takker for ovennævnte udkast, som er modtaget i høring fra
Undervisningsministeriet den 29. august 2017.

Udkastet har været sendt i høring hos universiteterne.

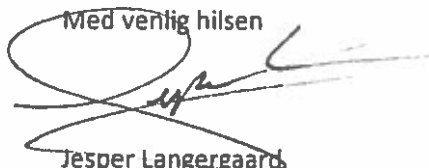
Danske Universiteter har modtaget svar fra Københavns Universitet, Syddansk Uni-
versitet, Aalborg Universitet og Copenhagen Business School.

Danske Universiteter finder det positivt, at eux justeres i forhold til de øvrige gymna-
siale uddannelser bl.a. således, at eksamen i skriftlig Dansk A bliver obligatorisk.

Aalborg Universitet og Copenhagen Business School meddeler, at de ikke har nogen
bemærkninger til udkastet. For en række indholdsmæssige bemærkninger henvises
til de individuelle høringssvar fra Københavns Universitet og Syddansk Universitet,
der er vedlagt.

Danske Universiteter har ikke i øvrigt bemærkninger til udkastet.

Med venlig hilsen

Jesper Langergaard
Direktør
Danske Universiteter

Høring vedr. ændring af lov om erhvervsfaglig studentereksamen i forbindelse med erhvervsuddannelse (eux) m.v.

21. SEPTEMBER 2017

Københavns Universitet (KU) takker for muligheden for at komme med bemærkninger til *ændring af lov om erhvervsfaglig studentereksamen i forbindelse med erhvervsuddannelse (eux)*.

UDDANNELSESSERVICE
STRATEGI & POLITIK

Konkrete bemærkninger

Ang. forslagene om erhvervsområde, erhvervsområdeprojekt, obligatorisk prøve i skriftlig Dansk A samt undervisningstid og fordybelsestid.

KU bemærker, at indførelsen af *erhvervsområde* og *erhvervsområdeprojekt* for bedre sammenhængskraft i eux foreslås indført på bekostning af det nuværende *eksamensprojekt* samt *større skriftlig opgave (SSO)*.

Eksamensprojekt samt SSO giver begge træning i det selvstændige skriftlige arbejde, der er en væsentlig del af videregående uddannelse. Det er derfor centralt, at erhvervsområdeprojektet – som foreslået – skal indeholde væsentlige skriftlige elementer. Den skriftlige del af erhvervsområdeprojektet bør være af en betydende vægt, så det skriftlige ikke nedprioriteres til fordel for den foreslåede efterfølgende mundtlige prøve.

FRUE PLADS 4
1166 KØBENHAVN K
POSTBOKS 2177

TLF 35322626
DIR 35323154

thla@adm.ku.dk
www.us.ku.dk

REF: THLA
SAG: 003-0255/17-7000
Sagsnr. oplyses ved henv.

KU støtter indførelsen af obligatorisk prøve i skriftlig Dansk A på eux.

Tilsvarende støtter KU forslaget om indførelse på eux af begreberne *undervisningstid* og *fordybelsestid*, der med gymnasireformen anvendes på de øvrige gymnasiale uddannelser. Det vil give såvel ensretning som sammenlignelighed i sektoren.

Ang. udvidelse af undervisningstiden.

Evalueringen af eux fra marts 2017 peger på, at der er udfordringer med at indfri de faglige mål i de gymnasiale fag inden for gældende rammer. Det gælder i særdeleshed for at nå A- og B-niveauer.

KU støtter derfor den foreslåede udvidelsen af undervisningstiden og ser gerne undervisningstiden udvidet yderligere, på linje med den udvidede hf-eksamen, der giver adgang til optag på universitetsuddannelser.

Med forslaget vil undervisningstiden være på ca. 1.675 timer frem for de nuværende ca. 1.625 timer. Til sammenligning har den (efter reformen) toårige hf-eksamen en undervisningstid på ca. 1.705 timer. En *udvidet* hf-eksamen, der giver adgang til at søge optag på universitetsuddannelser, har en undervisningstid på ca. 1.955 timer. En eux vil selv med den foreslåede udvidelse af undervisningstiden have *mindre* undervisningstid end den toårige hf-eksamen, der ikke giver adgang til at søge optag på universitetsuddannelser.

I praksis finder KU, at de fleste ansøgere med en eux, skal supplere i B- eller A-niveauer for at opfylde de specifikke adgangskrav på en universitetsuddannelse. Ved optagelsen 2017 skulle samtlige 31 ansøgere til KU, der søgte optag på baggrund af en eux, supplere i A- eller B-niveauer for at opfylde adgangskravene.

Bevis for eux bør indgå i Eksamensdatabasen

Bevis for eux indgår i dag ikke i Eksamensdatabasen, hvilket alle øvrige gymnasiale eksaminer skal. KU vil gerne indstille til, at eux-beviser skal indgå i Eksamensdatabasen. Dette foreslås;

- For at lette den videre vej i uddannelsessystemet for ansøgere med eux-beviser
- For at mindske muligt eksamenssnyd
- For at understøtte ensartet praksis for de gymnasiale uddannelser

Med venlig hilsen

Therese Hyll Bruun
Specialkonsulent

Tine Klovborg Schou

Emne: VS: Høring vedr. ændring af lov om erhvervsfaglig studentereksamen i forbindelse med erhvervsuddannelse (eux) m.v.

Fra: Kirsten Fly Malling [<mailto:kfm@sdu.dk>]

Sendt: 19. september 2017 13:43

Til: dkuni-dkuni <dkuni@dkuni.dk>

Cc: Bjarne Graabech Sørensen <bgs@sdu.dk>; Thomas Buchvald Vind <tbv@sdu.dk>; Jørgen Schou <js@sdu.dk>; Nisrin Adel Hamad <niha@sdu.dk>; Lone Wichmann <lkn@sdu.dk>

Emne: Høring vedr. ændring af lov om erhvervsfaglig studentereksamen i forbindelse med erhvervsuddannelse (eux) m.v.

Sekretariatet
Danske Universiteter

Danske Universiteters j.nr. 17/13070
SDUs sagsnr. 17/52984

Danske Universiteter har ved e-mail af 30. august 2017 anmodet SDU om evt. bemærkninger til ovenstående høring.

SDU har ingen bemærkninger til høringen.

Det kan nævnes, at universitetet finder det positivt, at eux justeres i forhold til de øvrige gymnasiale uddannelser bl.a. således, at eksamen i skriftlig Dansk A bliver obligatorisk.

På rektors vegne

Kirsten Fly Malling
Kontorfuldmægtig
Rektorsekretariatet

T 65 50 10 32
kfm@sdu.dk
www.sdu.dk/ansat/kfm

Syddansk Universitet
Campusvej 55
5230 Odense M
www.sdu.dk

Steen Lybke Smith

Fra: Cathrine Serup Raasdal <cr@datatilsynet.dk>
Sendt: 20. september 2017 10:59
Til: DEP - AGUV GYM
Emne: Høring vedr. ændring af lov om erhvervsfaglig studentereksamen - Sagsnr.: 17/11210 [Datatilsynet]

Til Undervisningsministeriet
Att.: Tove Laursen

Vedrørende Sags nr.: 17/11210
Datatilsynets j.nr.: 2017-112-0749

Ved e-mail af 29. august 2017 har Undervisningsministeriet fremsendt høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om erhvervsfaglig studentereksamen i forbindelse erhvervsuddannelse (eux) m.v. (Indførelse af erhvervsområde, erhvervsområdeprojekt, undervisningstid og fordybelsestid m.v.).

Ovennævnte udkast giver ikke Datatilsynet anledning til bemærkninger.

Med venlig hilsen

Cathrine Serup Raasdal
Fuldmægtig, cand.jur.

Tlf.: (+45) 33 19 32 13
E-mail: cr@datatilsynet.dk

DATATILSYNET

Borgergade 28, 5. sal, 1300 København K
Tlf.: +45 3319 3200, Fax: +45 3319 3218
E-mail: dt@datatilsynet.dk, Internet: www.datatilsynet.dk

DEP - AGUV GYM

Fra: Claus Kleemann <CLKL@nanoq.gl>
Sendt: 18. september 2017 14:46
Til: DEP - AGUV GYM
Cc: Undervisningsministeriet; Lotte Kjær; Jesper V. Nielsen; Helle Mellemgaard Sørensen
Emne: Sv: Høring vedr. ændring af lov om erhvervsfaglig studentereksamen. (Nanoq - ID nr.: 6190657)

AppServerName: esdh-uvm-stil
DocumentID: 17/11210-13
DocumentIsArchived: -1

Til Undervisningsministeriet

Idet departementet takker for høringen, skal det hermed meddeles, at departementet ikke har bemærkninger til forslaget.

Inussiarnersumik Inuulluaqqusillunga
Med venlig hilsen
Best regards

Claus Kleemann
Immikkoortoqarfimmi pisortaq
Afdelingschef
Head of Department

NAALAKKERSUISUT
GOVERNMENT OF GREENLAND

Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut, Ilisimatusarnermut Ilaqqeqarnermullu
Departementet for Uddannelse, Kultur, Forskning og Kirke DK
Ministry of Education, Culture, Research and Church

P.O. Box 1029, 3900 Nuuk
Oq./Tel.: +45 32 83 38 54

CLKL@nanoq.gl

www.naalakkersuisut.gl

Til: Departementet for Uddannelse, Kultur, Forskning og Kirke (ikiin@nanoq.gl)
Fra: Undervisningsministeriet (massfors@notes.uvm.dk)
Titel: Høring vedr. ændring af lov om erhvervsfaglig studentereksamen.
Sendt: 29-08-2017 12:15:38

Se venligst vedlagte brev inc. bilag.

(See attached file: Udkast til lovforslag.pdf)(See attached file: Høringsbrev.pdf)

Med venlig hilsen
Tove Laursen
Chefkonsulent

DEP - AGUV GYM

Fra: Súzanne E. Hirsch-Fabricsius <suh@fanet.dk>
Sendt: 26. september 2017 12:55
Til: DEP - AGUV GYM
Emne: Høring vedr. ændring af lov om erhvervsfaglig studentereksamen.
Vedhæftede filer: Udkast til lovforslag.pdf; Høringsbrev.pdf

Finanssektorens Arbejdsgiverforening takker for muligheden for at blive hørt.

Finanssektorens Arbejdsgiverforening har ingen bemærkninger til det fremsendte lovforslag og ser frem til, at blive inddraget i det kommende arbejde med at videreudvikle den merkantile EUX.

Med venlig hilsen
Súzanne E. Hirsch-Fabricsius
Uddannelsespolitisk konsulent
suh@fanet.dk

Telefon: +45 3391 4700
Direkte: +45 3338 1669

Finanssektorens Arbejdsgiverforening
Amaliegade 7
1256 København K

Besøg os på www.fanet.dk og abonnér på [vores nyhedsmail](#)

Fra: Undervisningsministeriet [<mailto:massfors@notes.uvm.dk>]
Sendt: 29. august 2017 16:16
Til: Finanssektorens arbejdsgiverforening <fa@fanet.dk>
Emne: Høring vedr. ændring af lov om erhvervsfaglig studentereksamen.

Se venligst vedlagte brev inc. bilag.

(See attached file: Udkast til lovforslag.pdf)(See attached file: Høringsbrev.pdf)

Med venlig hilsen
Tove Laursen
Chefkonsulent

UNDERSVINGS
MINISTERIET

Departementet
Afdelingen for Grundskole, Ungdoms- og Voksenuddannelser
Frederiksholms Kanal 21
1220 København K
Tlf. nr.: 32 92 50 00

Undervisningsministeriet
Departementet
Frederiksholms Kanal 21
1220 København K

26. september 2017

Pr. e-mail: audgym@uvm.dk

Høringssvar fra FSR – danske revisorer vedr. Høring vedr. ændring af lov om erhvervsfaglig studentereksamen i forbindelse med erhvervsuddannelse (eux) m.v. (Indførelse af erhvervsområde, erhvervsområdeprojekt, undervisningstid og fordybelsestid m.v.) Jeres Sags nr.:17/11210, vores H255-17

FSR – danske revisorer
Kronprinsessegade 8
DK - 1306 København K

Telefon +45 3393 9191
fsr@fsr.dk
www.fsr.dk

CVR. 55 09 72 16
Danske Bank
Reg. 95-11
Konto nr. 2500102295

Som interesseorganisation for revisorbranchen oplever vi en stor skepsis hos vores medlemmer over for de ændringer, som EUD-reformen fra 2015 har betydet i forhold til at ansætte revisorelever (kontoruddannelse med speciale i revision) og give dem en uddannelse som revisor.

FSR – danske revisorer er derfor yderst positive over for de elementer af lovforslaget, som vi opfatter som et løft af de krav, der stilles til de kommende elever og dermed et løft af EUD-reformen og maner til påpasselighed i forhold til elementer, der sætter et pres på den faglige og studiekompetencegivende del af erhvervsuddannelsen.

Vi har ingen materielle bemærkninger til lovforslagets enkelte dele.

Vi vil fremhæve det positive i, at undervisningstiden foreslås øget til ca. 1.675 timer, og at der indføres obligatorisk prøve i skriftlig dansk på A-niveau. Det synes endvidere positivt, at der skal udarbejdes en studieplan for undervisningen i de gymnasiale fag, men en studieplan bør omfatte hele uddannelsen, således at der sikres en optimal uddannelsesmæssig baggrund, der forbereder de unge bedst muligt forinden elevtiden.

Det er kutyme i revisorbranchen, at uddannelsen til revisor ikke stopper med kontoruddannelsen men fortsætter til – og mange gange udover – en universitetsuddannelse på kandidatniveau. Derfor er det essentielt for branchen, at elevernes studiekompetencegivende uddannelse, der skal give adgang til en videregående uddannelse, er på et så højt niveau som muligt, og ruste eleverne bedst muligt.

Side 2

Vi ser allerede nu, at revisionsvirksomhederne ændrer ansættelsesmønster af de unge på baggrund af EUD-reformen i forhold til indførelse af femugers grundforløb for elever med HHX-baggrund og beskæring af elevtiden fra to til ét år fra og med 2. august 2020. Ændringen af uddannelsesmønsteret betyder, at vi ser ind i et færre optag af revisorelever.

Vi ser frem til en evaluering af EUX på et stærkere grundlag, hvor flere unge har været igennem forløbet inklusiv elevtid, således at de virksomheder, der skal uddanne de unge, kan inddrages i evalueringen. Da det er hensigten at EUX'en skal være adgangsgivende til en videregående uddannelse på universitetsniveau, bør denne del endvidere inddrages i en kommende evaluering. Der er selvsagt nogle år til at kunne gennemføre en sådan evaluering på et validt grundlag, hvorfor vi påpeger uhensigtsmæssigheden i at ændre på elevtiden (praktiktiden), uden at have valid data på hvordan virksomhedernes ansættelse- og uddannelsesmønster påvirkes og de unge klarer sig i deres videre uddannelsesforløb.

Vi står naturligvis gerne til rådighed for en uddybning af ovennævnte bemærkninger samt dialog i forbindelse hermed.

Med venlig hilsen

Sara Sayk
Chefkonsulent

Forslag til lov om ændring af lov om erhvervsfaglig studentereksamen i forbindelse med erhvervsuddannelse (eux)

FTF er overordnet positivt indstillet over for ændringen, men påpeger, at der fortsat er uløste strukturelle problemer og opfordrer til en fortsat dialog med interessenterne på områder i forhold til den videreudvikling af EUX

FTF har modtaget forslag til lov om ændring af lov om erhvervsfaglig studentereksamen i forbindelse med erhvervsuddannelse (eux) i høring og har følgende bemærkninger:

FTF bakker generelt op om forslagene, som alle adresserer relevante problemstillinger på EUX-uddannelserne. Det er dog afgørende, at implementeringen af justeringerne, og den videre dialog om EUX i øvrigt sker i tæt dialog med interessenterne på feltet, herunder udviserne, som konkret skal skabe de forbedrede uddannelsesforløb.

Bemærkningerne afgives under en forventning om, at der i en senere fase, hvor der foreligger mere viden om EUX-forløbendes virkninger, iværksættes en dialog, som adresserer de mere strukturelle problemer i EUX. Den skal især fokusere på mulighederne for en meningsfuld samlæsning og sikring af et rimeligt forhold mellem den tid, der er til rådighed og de faglige mål, som skal opnås i uddannelserne.

FTF mener, at forslaget om nyt større gymnasialt eux-projekt jf. ny § 3 stk. 1, nr. 3 er en positiv styrkelse af de erhvervsfaglige elementer i EUX, da de større skriftlige opgaver i dag er rent gymnasiale, men fremadrettet skal inkludere både erhvervsfaglige og gymnasiale fag. For at indfri ambitionen om synergi og sammenhæng bør svendepøverne dog indtænkes på de områder hvor det er muligt – det vil sige på de tekniske uddannelser, hvor svendepøven er tilrettelagt på en måde, hvor det er muligt.

I implementeringen er det afgørende, at der tages højde for, at længde og placering af projektet tager hensyn til de øvrige uddannelseselementer og ikke kommer til at tage fokus fra de erhvervsrettede dele af uddannelsen.

Vedr. ændringen af § 3, st. 2, som øger den afsatte undervisningstid, bifalder FTF, at eleverne tilbydes flere undervisningstimer i de gymnasiale fag. Dog er det en forudsætning, at det øgede timetal ikke anvendes på en måde, hvor det sker på bekostning af elevernes overskud til at deltage engageret i den erhvervsfaglige undervisning. EUX forløbene i er forvejen generelt tilrettelagt på fuld tid.

Derudover skal det samlet set bemærkes de 80 ekstra undervisningstimer alle kræver undervisertid, som skal findes indenfor den eksisterende ramme. Derfor bør det nøje overvejes, om der er risiko for, at disse opgaver kan fjerne fokus fra andre opgaver, som er vigtigere (fx undervisningen i erhvervsfag) eller om der er risiko for at forslagene ikke reelt vil blive implementeret på skolerne pga. ressourcemangel.

Endelig skal det tilføjes, at det mest alvorlige strukturelle problem på den merkantile EUX ikke adresseres af dette forslag. På det merkantile grundforløb ligger dansk og engelsk, men disse genoptages først på andet halvår af det studieforberedende forløb. Dette er selvsagt problematisk for sammenhæng og kontinuitet. FTF opfordrer til at dette problem adresseres i forbindelse med den følgende dialog om den videre udvikling af EUX.

Venlig hilsen

Bente Sorgenfrey
Formand

GL's høringssvar vedr. ændring af lov om erhvervsfaglig studentereksamen i forbindelse med erhvervsuddannelse (eux) m.v.

GL takker for muligheden for at afgive høringssvar. Nedenfor følger GL's konkrete kommentarer til lovforslaget, som omhandler indførelse af erhvervsområde og erhvervsområdeprojekt, øget undervisningstid, indførelse af 80 timers individuel pulje, undervisningsministerens ret til at fastsætte regler om skolernes løbende evaluering af elevernes faglige udbytte af undervisningen, indførelse af studieplan i gymnasiale fag samt obligatorisk prøve i skriftlig dansk på A-niveau.

Det er dog afgørende for GL at pointere, at der er væsentlige problemstillinger på eux, som ikke løses af forslagene til justeringer. Problemstillinger listes op under punkt 1.2 under 'Bemærkninger til lovforslaget'; herunder at det er 'udfordrende at nå de faglige mål i de gymnasiale fag i eux-forløbene'. Derfor sker GL's opbakning til de foreslåede justeringer under forudsætning af, at de mere grundlæggende problemstillinger ved eux adresseres i 2. halvår af 2017 i forbindelse med at aftalekredsen har besluttet, at Undervisningsministeriet skal fortsætte dialogen med interessenter på eux-området om eventuel ændring i eux-modeller; herunder afkortning. GL ser frem til dette samarbejde.

Tematikker, der bør adresseres i den anden fase af arbejdet med eux, som iværksættes i 2. halvår af 2017:

- **At lærere der underviser på eux ikke i tilstrækkeligt omfang har de rette kompetencer; særligt i forhold til gymnasialt pædagogikum.** Alle lærere, der underviser i gymnasiale fag på eux, skal i dag have gymnasialt pædagogikum, men det får de i mange tilfælde ikke, og derfor er der behov for, at dette krav indskræpes overfor skolerne.
- **Afkortning af timerne i gymnasiale fag er problematisk og må mindskes.** Timetallene i de gymnasiale fag kan i henhold til eux-loven afkortes – altså færre timer til at nå samme pensum. Begrundelsen er, at der opnås studierettede kompetencer i de erhvervsfaglige fag. Men som evalueringen viser, er der i dag problemer med at nå de faglige mål i de gymnasiale fag på eux-forløbene og lærerne påpeger problemer i forhold til elevernes studiekompetencer.
I praksis er tilgangen til fagene meget forskellig i de erhvervsfaglige fag og i de gymnasiale fag. Populært sagt er det forskellen på at tillære sig en bestemt metode og lære at forholde sig kritisk og reflektere over, hvorfor man gør, som man gør. Den sidste, refleksive tilgang, er det, der er afgørende i forhold til at opnå generel studiekompetence, og da dette ikke trænes i de erhvervsfaglige fag, betyder afkortningen reelt, at der ikke er tid til at tilegne sig gymnasial metode og arbejdsform.
- **Omfang af samlæsning må mindskes.** Samlæsning gør synergi mellem erhvervsfaglige fag og gymnasiale fag vanskelig, og omfanget af samlæsning bør derfor mindskes, f.eks. ved at det kun er grupper af eux-uddannelser, der kan samlæses (det kunne være uddannelser inden for byggebranchen). Samlæsningsproblematikken hænger tæt sammen med volumen. En større grad af arbejdsdeling/fordeling mellem skolerne, så de supplerer hinanden frem for at konkurrere, kunne derfor være hensigtsmæssig.
- **At rammerne for samarbejde mellem lærere, der underviser i henholdsvis eud-fag og gymnasiale fag, samt mellem lærere fra samme faggruppe på eux-hhx/htx ikke er tilfredsstillende på alle skoler.** Der bør skabes rammer, der sikrer, at der sker et samarbejde mellem undervisere i henholdsvis eud-fag og i gymnasiale fag samt mellem eux-lærere, der underviser i gymnasiale fag og hhv. hhx og

htx-lærere indenfor samme faggruppe. En særlig problemstilling kan på store skoler være, at uddannelsen er organiseret således, at eux er isoleret fra hhx/htx. Og det vanskeliggør det nødvendige samarbejde i faggrupper mellem eux-lærerne og hhx/htx-lærerne og dermed muligheden for at sikre niveauet i gymnasiefagene på eux.

- At der er for **store forskelle mellem eux-forløbene**, og at der er behov for at sikre større ensartethed for at undgå problemer i forbindelse med samlæsning, varierende timetal, progression mv.

Konkrete kommentarer til lovforslaget

1. § 3 stk. 1:

GL mener, det er positivt, at det foreslås, at der indføres et *erhvervsområde på eux, og at dette afsluttes med et erhvervsområdeprojekt* svarende til de nye regler for studieområde og studieområdeprojekt i uddannelserne til teknisk og merkantil studentereksamen. GL vurderer, at det vil bidrage til at øge sammenhængen i uddannelsen og til at understøtte dels de skriftlige dels de generelle studiekompetencer hos eleverne. Desuden vil det bidrage til sammenlignelighed med hhx og htx.

2. § 3 stk. 2 og 4:

Det foreslås, at *undervisningstiden i eux-forløb øges fra 1625 til 1675 timer, og at der heri indgår en individuel pulje på 80 timer til den enkelte elev*. Puljen på 80 timer kan ikke afkortes. Det er afgørende, at ændringen ikke kommer til at svække elevernes skriftlige kompetencer, og derfor er det vigtigt, som det fremgår, at 80 timers-puljen først og fremmest skal anvendes til skriftlig træning, herunder skriftlig træning i de enkelte fag.

5. § 5, stk. 1:

GL noterer, at det foreslås at indføre en *skriftlig prøve i dansk på A-niveau og en mundtlig prøve med udgangspunkt i det skriftlige erhvervsområdeprojekt*. Det vil bidrage til sammenlignelighed med hhx/htx.

Jf. Bemærkninger til lovforslaget

- 2.2.2 GL bakker op om at styrke den løbende evaluering af elevernes faglige udbytte og den *fremadrettede formative evaluering*. Samtidig ønsker GL at påpege, at der kan være lærere, der har behov for efteruddannelse i den forbindelse samt for at anerkende og honorere at formativ feedback er tidskrævende for lærerne.

Det er hensigten med loven, at skolen skal udarbejde en *studieplan* for undervisningen i de gymnasiale fag mv. GL bakker op om dette, men ønsker at det præciseres i bemærkningerne, at der i studieplanen skal afsættes tid til overlevering og samarbejde mellem lærerne, der underviser på hhv. eud-fag og gymnasiale fag og i særdeleshed mellem lærere, der underviser i de nye flerfaglige forløb, der indføres med revisionen af loven.

Steen Lybke Smith

Fra: Annette Kjærgaard <ak@tornbjerg-gym.dk>
Sendt: 3. september 2017 13:43
Til: DEP - AGUV GYM
Emne: Ang høringssvar

Tak for det tilsendte materiale. Vi har i P dagogikumforeningen ingen kommentarer til forslaget!

Venlig hilsen
På vegne af bestyrelsen
Annette Kjærgaard

HANDELSSKOLERNES
LÆRERFORENING

Snorresgade 15, 2. sal
2300 København S
38 10 88 00
www.hl.dk
hl@hl.dk

26. september 2017

Departementet
Undervisningsministeriet
Mail: audgym@uvm.dk

Høringssvar fra Handelsskolernes Lærerforening - HL - vedr.
forslag til lov om ændring af erhvervsfaglig studentereksamen i
forbindelse med erhvervsuddannelse (eux) m.v. (Indførelse af
erhvervsområde, erhvervsområdeprojekt, undervisningstid og
fordybelsestid m.v.)

Generelle Bemærkninger:

Lovforslaget samt bemærkningerne hertil har en række gode indholdsmæssige
elementer, der adresserer flere af de udfordringer eux kæmper med. Imidlertid tager
det ikke fat om nogle af de mest presserende problemer, som ifølge
evalueringsrapporten fremhæves.

Særligt mangel på tid til at nå de gymnasiale niveauer nævnes i rapporten. Og der
tages da også fat på tidsproblemet i lovforslaget. Men indførelse af nye gymnasiale
tidsbegreber, omlægning og ændringer af tiden, indførelse af en individuel timepulje
på 80 timer samt reduktion af fordybelsestiden, samtidig med at der indføres en
række nye hensigtsmæssige pædagogisk-didaktiske tiltag, løser ikke det
grundlæggende tidsproblem. Det eskalerer det derimod. Flere opgaver på det samme
antal timer.

Endvidere bærer forslaget i særdeleshed præg af en harmonisering af
lovbestemmelserne med det gymnasiale område. Hvorvidt dette er fremmende for
en særlig eux-profil (både erhvervsrettet og gymnasialt) stiller HL sig tvivlende
overfor. En fortløbende indlejring af eux i det gymnasiale system kan meget vel
spænde ben for det særligt erhvervsrettede ved denne uddannelse.

Rapporten nævner, at de strukturelle brud i eux-forløbet er en udfordring i forhold til
det faglige niveau i de gymnasiale fag, og at det er vanskeligt at fastholde eleverne i

en faglig progression. For det merkantile eux-forløb viser det sig særligt i relation til fagene Dansk og Engelsk, som afsluttes på grundforløb 1, hvorefter undervisningen i de nævnte fag først genoptages efter et halvt år på studieretningsforløbet. Dette er selvsagt ødelæggende for kontinuitet og faglig progression. Lovforslag giver imidlertid ingen løsning på dette påtrængende problem, ligesom der heller ikke jf. bemærkningerne er noget forslag i støbeskeen.

Bemærkninger:

Det foreslås, at 1. § 3, stk. 1, nr. 3 og 4, ophæves og i stedet indsættes:

"3) Et erhvervsområde, som består af to eller flere flerfaglige projektforsløb med fokus på virkelighedsnære problemstillinger, der giver eleverne indsigt i fagenes identitet og forskellighed og bidrager til opbygningen af skriftlige kompetencer og generelle studiekompetencer hos eleverne. Erhvervsområdet afsluttes med et skriftligt erhvervsområdeprojekt, i hvilket mindst skal indgå et gymnasialt fag på A- eller B-niveau i kombination med et eller flere fag fra erhvervsuddannelsen."

Det vurderes at være en god ide, at de to eksisterende projekter – "eksamensprojektet" og "større skriftlig opgave" – erstattes af ét større, sammenhængende projekt. Det vil give eleverne mulighed for at arbejde i dybden med erhvervsuddannelsernes faglighed på et højere niveau.

Hvorvidt de flerfaglige projektforsløb, som afsluttes med et skriftligt erhvervsområdeprojekt med en mundtlig prøve er det rette svar på de i bemærkningerne nævnte udfordringer er derimod usikkert. Det fremgår af evalueringen af eux, at det kan være svært at tone de gymnasiale dele af eux-forløbet til erhvervsuddannelsens faglighed og samlet set realisere synergien i eux-forløbet. Der er således brug for et tættere samspil mellem erhvervsfagene og de gymnasiale fag.

Hvorfor svaret på disse udfordringer skal findes ved at kopiere en konstruktion (studieområdeprojektet) fra de gymnasiale uddannelser er uvist. Det taler imidlertid for forslaget, at der i erhvervsområdeprojektet skal indgå et gymnasialt fag på mindst B-niveau i kombination med et eller flere fag fra erhvervsuddannelsen.

Endvidere foreslås, at 2. § 3, stk. 2, affattes således:

"Stk. 2. § 19, stk. 1 – 3, i lov om de gymnasiale uddannelser, finder tilsvarende anvendelse for eux-forløb. Undervisningstiden i et eux-forløb for de fag m.v., der fremgår af stk. 1, er ca. 1.675 timer. Fordybelsestiden er for de fag m.v., der fremgår af stk. 1, mindst 350 timer i merkantile eux-forløb og mindst 450 timer i tekniske eux-forløb. Hovedparten af undervisningstiden er fordelt på de enkelte fag og undervisningsforløb, jf. stk. 1, herunder erhvervsområdeprojektet. I undervisningstiden indgår herudover en pulje for den enkelte elev på 80 timer, hvorfra skolen kan fordele timer til fag eller faglige aktiviteter, hvor eleven vurderes at have behov for en særlig indsats sammen med en lærer eller særlige talentindsatser."

Det er meget svært at se, hvordan indførelse af de nye gymnasiale tidsbegreber "undervisningstid og fordybelsestid" skulle være et svar på de udfordringer, der fremgår af evalueringsrapporten, bl.a. at undervisningen på gymnasialt niveau i grundforløbet ikke i tilstrækkelig grad forbereder eleverne til at nå A- og B-niveau.

Derimod er forslaget om, at undervisningstiden øges ved at indføre en individuel timepulje på 80 timer på eux-forløb væsentligt mere konstruktiv. Jf. bemærkningerne til lovforslaget omfatter den individuelle timepulje den del af undervisningstiden, som institutionens leder skal fordele til fag eller faglige aktiviteter, hvor eleverne vurderes at have behov for en særlig indsats sammen med en lærer for at nå faglige mål i bestemte fag eller mere overordnede mål for eux-forløbet, herunder specielt skriftlige kompetencer og almene studiekompetencer. Den individuelle timepulje skal først og fremmest anvendes til skriftlig træning, herunder skriftlig træning i de enkelte fag, men vil også mere generelt kunne anvendes til intensive kurser i bestemte fag og særlige talentaktiviteter.

Da der imidlertid ikke er tale om en forøgelse af det samlede timetal for uddannelsen, stiller HL sig tvivlende overfor værdien af dette forslag. I følge bemærkningerne til lovforslagets enkelte dele fremgår, at den øgede mængde undervisningstid til den individuelle timepulje tilvejebringes ved, at dele af den nuværende elevtid ændres til undervisningstid med det formål at sikre eleverne mere lærertilstedeværelse samt ved at den undervisningstid (nu uddannelsestid), der i dag anvendes til de gymnasiefaglige projektopgaver, omlægges, så den både omfatter undervisningstid og fordybelsestid, svarende til omlægning til undervisningstid og fordybelsestid i forbindelse med studieområdeprojektet på uddannelserne til teknisk og merkantil studentereksamen.

HL anerkender naturligvis, at læring finder bedst sted, når den understøttes af lærerens tilstedeværelse; men hvilke nye forhold, der betinger, at eleverne har brug for 50 timer mindre til fordybelsestid, er særdeles svært at få øje på uagtet, at det samlede timetal for uddannelsen vil være det samme som efter gældende ret.

Af bemærkningerne til lovforslaget fremgår tillige, at kravene til løbende evaluering af elevernes faglige udbytte af undervisningen i de gymnasiale uddannelser blev skærpet med gymnasireformen, bl.a. så fremadrettet, formativ evaluering er blevet tillagt mere vægt. Det er hensigten, at der med hjemmel i den foreslåede § 4, stk. 2, vil blive fastsat regler om, at skolen løbende skal evaluere elevernes faglige udbytte af undervisningen. Kravene til den løbende evaluering forventes at indebære, at der lægges vægt på, at der sker fremadrettet, formativ evaluering af elevernes faglige udbytte af undervisningen, og at eleverne inddrages systematisk i denne evaluering. Det kan f.eks. være i form af, at eleven ikke kun modtager en karakter som evaluering af en opgave, men også får klare anvisninger på, hvordan det er muligt at forbedre sig.

Dette er et både nyttigt og konstruktivt pædagogisk-didaktisk forslag, som HL ganske bifalder. Men som det fremgår af ovenstående, er der tale om en tidskrævende opgave. Og netop tid er ifølge evalueringsrapporten i forvejen fremhævet som mangelvare, som ikke blot tilvejebringes ved ændringer og omlægning af tidsbegreber.

Det er endvidere hensigten at fastsætte regler om, at skolen skal udarbejde en studieplan for undervisningen i de gymnasiale fag m.v. Studieplanen, som er en plan for den enkelte klasse, skal sikre sammenhæng og kontinuitet for de enkeltfaglige undervisningsforløb og projektførøbene i erhvervsområdet samt variation og progression i undervisnings- og arbejdsformer, ligesom den skal sætte mål for elevernes faglige viden, kundskaber, færdigheder og kompetencer. Studieplanen vil skulle omfatte alle fag på gymnasialt niveau m.v. Studieplanen skal justeres løbende i dialog med eleverne og skal danne udgangspunkt for fælles planlægning mellem klassens lærere.

Det bør overvejes, hvorvidt den store indsats, der vil være forbundet med udarbejdelse af studieplaner for hvert enkelt forløb overhovedet står mål med ambitionen om at sikre sammenhæng og kontinuitet mellem undervisningsforløbene i de gymnasiale dele og relationen til erhvervsfagene samt den ønskede variation og progression i undervisnings- og arbejdsformer. Som bemærkningerne til lovforslaget

er formuleret gives der alene sikkerhed for en omfattende ekstra administrativ indsats; men ikke for et fagligt læringsmæssigt afkast.

Endelig foreslås, at 5. § 5, stk. 1, affattes således:

"En eksamen, der giver ret til eux-bevis, skal omfatte mindst seks prøver i fag på gymnasialt niveau, jf. § 3, stk. 1, nr. 1 og 2, herunder en skriftlig prøve i dansk på A-niveau, og en mundtlig prøve med udgangspunkt i det skriftlige erhvervsområdeprojekt, jf. § 3, stk. 1, nr. 3."

Som noget nyt foreslås, at skriftlig prøve i dansk på A-niveau skal være obligatorisk. Argumenterne herfor er, at den skriftlige prøve i dansk kan være med til generelt at styrke skriftligheden på eux, og den vil skulle indgå som én af de i alt mindst seks prøver i fag på gymnasialt niveau.

Uagtet at der givetvis kan forventes en vis grad af "teaching to the test" stiller HL sig stærkt tvivlende HL overfor, at en obligatorisk prøve i dansk på A-niveau generelt kan være med til at styrke skriftligheden på eux. En styrkelse af skriftligheden finder sted i den daglige undervisning og brug af det skriftlige sprog og ikke ved en enkelt skriftlig eksamen.

Faget dansk på A-niveau har i følge evalueringsrapporten andre og mere påtrængende problemer end prøveformen. Det fremgår eksplicit af denne rapport, at det er svært at erhvervstone undervisningen særligt i faget dansk A, hvor fagbeskrivelsen ikke i tilstrækkelig grad er erhvervsrettet. HL genkender i særdeleshed denne anke fra lærer- og lederside og finder, at det vil være hensigtsmæssigt at adressere denne udfordring så hurtigt som muligt, fremfor at cementere det gymnasiale fag dansk A yderligere gennem en obligatorisk prøve. Det skal dog understreges, at HL ikke anfægter A-niveauet, men blot ønsker, at den merkantilfaglige toning af faget sikres.

Venlig hilsen

Christoffer Jørgensen
Formand

Handelsskolernes Lærereforening

Undervisningsministeriet
Departementet
Frederiksholms Kanal 21
1220 Kbh K

Islands Brygge 26
Postbox 1990
2300 København S
tlf. 33 93 20 00
fax 33 32 01 74
hvr@hvr.dk
hvr.dk

25. september 2017

Vedr. høring vedr. ændring af lov om erhvervsfaglig studentereksamen i forbindelse med erhvervsuddannelse (eux) m.v. (Indførelse af erhvervsområde, erhvervsområdeprojekt, undervisningstid og fordybelsestid m.v.)

Håndværksrådet vil kvittere for muligheden for at afgive høringssvar og gerne rose initiativet ift at justere EUX forløb, så man får en endnu bedre uddannelse for de unge, der er virksomhedernes fremtidige arbejdskraft. Vi roser fokus på mere lærertilstedeværelse, og initiativer, der kan skabe større sammenhæng mellem erhvervsuddannelsesfag og gymnasiefag – især hvis der er fokus på inddragelse af EUD faglighed i de teoretiske fag. Vi er dog kritiske ift at inddrage praktiktid til undervisningstid, da virksomhederne i forvejen ofte vælger en EUD frem for en EUX lærling, fordi EUX'erne er væk fra virksomheden i længere perioder.

Ang. 1. §3, stk 1, nr. 3

Vi støtter erhvervsområdeprojektet, og indstiller til, at man i samarbejde med de faglige udvalg ser på integrationen ift. svende- og fagprøver.

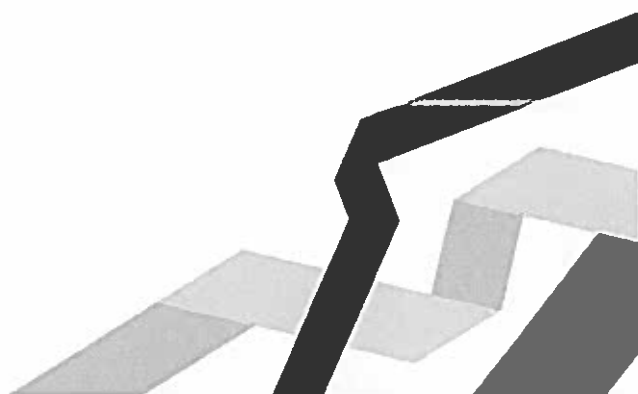
Ang. 2. §3, stk 1-3

Vi kan ikke støtte, at man udvider undervisningstiden på bekostning af praktiktid. Man kunne i stedet bruge e-learning til at fastholde elevens faglige niveau i praktiktiden og eventuelt supplere med sociale arrangementer. Hvis der er færre timer i virksomheden, vil det gøre det sværere at skaffe praktikpladser, da det bliver lidt dyrere og mere bøvlet, end at tage en EUD elev. Hvis man vil skaffe flere praktikpladser, er det en fordel af tænke ind, hvordan man skal skabe fordele for virksomhederne. Igen indstiller vi til, at man samarbejder med de faglige udvalg og gerne virksomheder, der har erfaring med EUX forløb, da de er aftagere/brugere.

Med venlig hilsen

Dorte Kulle

Undervisningsministeriet
Frederiksholms Kanal 21
1220 København K

Høringssvar vedr.: Ændring af lov om erhvervsfaglig studenter-eksamen i forbindelse med erhvervsuddannelse (eux) m.v.

25. september 2017

Ingeniørforeningen, IDA hilser de foreslåede ændringer af EUX-uddannelsen velkomne. IDA støtter EUX-uddannelsen, da IDA finder det er en uddannelse, der opfylder et væsentligt formål.

IDA er generelt bekymrede for afkortningens betydning for det faglige niveau, der opnås i de gymnasiale fag. Derfor finder IDA det hensigtsmæssigt, at ministeren nu får mulighed for at fastsætte afkortningen, da IDA håber på, det vil betyde maksimumsniveauer for afkortning.

IDA finder dog, at lovforslaget ikke i tilstrækkeligt omfang adresserer nogle af de problemstillinger, der også blev peget på i evalueringen, og som IDA og GL tidligere har påpeget. Det drejer sig om følgende:

Behov for at sikre, at afkortning af timerne i gymnasiale fag mindskes

Afkortningen begrundes med, at der opnås studierettede kompetencer i de erhvervsfaglige fag. I praksis er tilgangen til fagene dog meget forskellig i de erhvervsfaglige fag og i de gymnasiale fag – populært sagt er det forskellen på at tillære sig en bestemt metode og lære at forholde sig kritisk og reflektere over, hvorfor man gør, som man gør. Den sidste, refleksive tilgang, er det, der er afgørende ift. at opnå generel studiekompetence, og da dette ikke trænes i de erhvervsfaglige fag, betyder afkortningen reelt, at der ikke er tid til at tilegne sig gymnasial metode og arbejdsform.

Omfang af samlæsning må mindskes

Samlæsning gør synergi mellem erhvervsfaglige fag og gymnasiale fag vanskelig, og omfanget af samlæsning bør derfor mindskes, f.eks. ved at det kun er grupper af EUX-uddannelser, der kan samlæses (det kunne være uddannelser inden for byggebranchen).

IDA håber derfor, at lovforslaget blot bliver første skridt på vejen mod et styrket EUX.

Med venlig hilsen

Ingeniørforeningen, IDA

Anne Katrine Bojsen
Chefkonsulent

Undervisningsministeriet
Frederiksholms Kanal 21
1220 København K
Danmark

Att.: audgym@uvm.dk

WILDERS PLADS 8K
1403 KØBENHAVN K
TELEFON 3269 8888
DIREKTE 91325686
KIPR@HUMANRIGHTS.DK
MENNESKERET.DK

DOK. NR. 17/01821-2

26. SEPTEMBER 2017

**FORSLAG TIL LOV OM ÆNDRING AF LOV OM
ERHVERVSFAGLIG STUDENTEREKSAMEN I FORBINDELSE
MED ERHVERVSUDDANNELSE (EUX) M.V.
(INDFØRELSE AF ERHVERVSOMRÅDE,
ERHVERVSOMRÅDEPROJEKT, UNDERVISNINGSTID OG
FORDYBELSESTID M.V.)**

Undervisningsministeriet har med brev af 29. august 2017 anmodet om Institut for Menneskerettigheders eventuelle bemærkninger til udkast til forslag til lov om ændring af lov om erhvervsfaglig studentereksamen i forbindelse med erhvervsuddannelse (eux) m.v.

Instituttet har følgende bemærkninger:

Lovforslaget handler om ændring af lov om erhvervsfaglig studentereksamen i forbindelse med erhvervsuddannelse (eux) m.v. Med lovforslaget foreslås indført et erhvervsområde og et erhvervsområdeprojekt i eux-forløb. Endvidere foreslås begreberne undervisningstid og fordybelsestid indført for eux-forløb. Lovforslaget er opfølgning på en evaluering af eux-området, som blev afsluttet i marts 2017. Baggrunden for at indføre og udbrede eux-forløb i 2010 var et ønske om at sikre et højt erhvervsfagligt niveau på erhvervsuddannelserne, at give unge med en erhvervsuddannelse bedre muligheder for videreuddannelse og at tiltrække unge til erhvervsuddannelserne, der ellers ville have valgt en gymnasial uddannelse.

Undervisningsministeriet udgav i juni 2017 "Rapport fra Udvalget om ligestilling i dagtilbud og uddannelse", som er baseret på et omfattende udvalgsarbejde med et stort antal eksperter fra daginstitutionsområdet, folkeskolen, erhvervsuddannelserne og vejledningsområdet. I afsnittet om erhvervsuddannelserne anføres i indledningen, at et formål med Eud-reformen er "at skabe attraktive erhvervsuddannelsesuddannelser med et godt undervisningsmiljø for alle elever uanset køn og

uddannelse. Det underbygger, at der skabes ordentlige forhold for minoritetskønnet uanset valget af uddannelse". Rapporten slår samtidig fast, at der findes en række væsentlige kønsforskelle og kønsbalancer på erhvervsuddannelsesområdet, som gør det nødvendigt for de ansvarlige at indtænke ligestilling og bevidsthed om køn i deres arbejde. Konkret foreslås det bl.a. i afsnittet om erhvervsuddannelserne, at der bør være et kønsperspektiv i følgeforskningen på eud-reformen om bedre og mere attraktive erhvervsuddannelser.

EUX et af de tiltag, der er med til at realisere eud-reformens mål. Den evalueringsrapport fra Rambøll og Professionshøjskolen Metropol "Evaluering af EUX", der danner grundlag for lovforslaget, kan betragtes som følgeforskning på eud-reformen. Den burde derfor efter instituttets opfattelse have indeholdt et kønsperspektiv. Det gør den imidlertid ikke. Rapporten indeholder dog i Appendix 1, Registerdata på s. 6 følgende målgruppeanalyse for de tekniske forløb:

"2.2 Målgruppeanalyse

Til at undersøge hvorvidt eux tiltrækker en anden gruppe elever end eud er der lavet en mål-gruppeanalyse af eleverne. I analysen ser vi på elevens køn, alder, karakterer fra folkeskolen samt forældrenes højeste gennemførte uddannelse. Elevpopulation er blevet beriget med baggrundsoplysninger fra Danmarks Statistiks registre.

Tabel 5 viser, hvordan andelen af hhv. mænd og kvinder har udviklet sig på hhv. eud og eux, når vi ser på de tekniske forløb.

Tabel 5: Fordeling af mænd og kvinder, skoleåret 2015/16

	2010/11	2011/12	2012/13	2013/14	2014/15	2015/16	2016/17
eud-teknisk							
Mand	63%	64%	64%	63%	64%	56%	64%
Kvinde	37%	36%	36%	37%	36%	44%	36%
eux-teknisk							
Mand	100%	95%	95%	94%	90%	61%	62%
Kvinde	0%	5%	5%	6%	10%	39%	38%

Der findes så vidt ses ikke en tilsvarende tabel for de merkantile forløb. Tallene for det tekniske forløb viser under alle omstændigheder dels kønsforskelle og dels store forskelle i udviklingen over tid af disse.

Lovforslaget indeholder ingen ligestillingsvurdering. Da ministeriet i "Rapport fra Udvalget om ligestilling i dagtilbud og uddannelse" har påvist klare kønsrelaterede problemstillinger på det område, som lovforslaget handler om, og da målgruppeanalysen ovenfor også udviser kønsforskelle, anbefaler instituttet, at der medtages en ligestillingsvurdering i lovforslaget.

Hvis der er foretaget en relevans- eller ligestillingsvurdering, som ikke er medtaget i lovforslaget, anmoder instituttet om at blive orienteret herom, samt om hvad der er baggrunden for, at denne ikke er medtaget i lovforslaget. Instituttet beder i givet fald om at blive informeret om indholdet af ligestillingsvurderingen.

- Institut for Menneskerettigheder anbefaler, at der gennemføres en ligestillingsvurdering af lovforslaget.

Der henvises til ministeriets sagsnr. 17/11210.

Med venlig hilsen

MARIA VENTEGODT LIISBERG
LIGEBEHANDLINGSCHEF

Landsforeningen af 10. Klasseskoler i Danmark

Undervisningsministeriet
Departementet
Frederiksholms Kanal 21
1220 København K.

Vedr. CVR nr.: 20453044
Sagsnr. 17/11210

25. september 2017

*Høringssvar vedr. ændring af lov om erhvervsfaglig studentereksamen i forbindelse med
erhvervsuddannelse (eux) m.v. (Indførelse af erhvervsområde, erhvervsområdeprojekt,
undervisningstid og fordybelsestid m.v.)*

Landsforeningen af 10. klasseskoler i Danmark tager ændringerne til efterretning.

Med venlig hilsen

Henning Rasmussen
Formand

Xclass. 10. klasse-centret i Slagelse
Willemoesvej 2 b
4200 Slagelse, tlf. 58 70 41 40
Email: heras@slagelse.dk

Landsorganisationen i Danmark
Danish Confederation of Trade Unions

Islands Brygge 32D
Postboks 340
2300 København S

Telefon 3524 6000
Fax 3524 6300
E-mail lo@lo.dk

Sendt på mail til:
audgym@uvm.dk

Sagsnr 16-3054
Vores ref. EKH/nvd
Deres ref.

Den 25. september 2017

Høring Vedr. ændring af lov om erhvervsfaglig studentereksamen i forbindelse med erhvervsuddannelse (eux) m.v. (Indførelse af erhvervsområde, erhvervsområdeprojekt, undervisningstid og fordybelsestid m.v.)

LO har ingen bemærkninger til ovennævnte bekendtgørelsesudkast, men henviser i øvrigt til Rådet om erhvervsrettede uddannelsers (REU) høringssvar.

Med venlig hilsen

Ejner K. Holst

Steen Lybke Smith

Fra: rr@rigsrevisionen.dk
Sendt: 31. august 2017 07:51
Til: DEP - AGUV GYM
Cc: Marianne Thomsen; Tala Overlade; UVM - UVMIPPOST; Henrik Lange
Emne: Vedr. sagen <45345> : Høringssvar vedrørende ændring af lov om erhvervsfaglig studentereksamen
Signeret af: rr@rigsrevisionen.dk

Undervisningsministeriet (Departementet) har den 29. august 2017 sendt udkast til lov om ændring af lov om erhvervsfaglig studentereksamen i forbindelse med erhvervsuddannelse (eux) mv. (Indførelse af erhvervsområde, erhvervsområdeprojekt, undervisningstid og fordybelsestid mv.) i høring med svarfrist senest den 26. september 2017.

Rigsrevisionen har gennemgået lovforslaget med fokus på bestemmelser vedrørende revisions- og/eller regnskabsforhold og kan konstatere, at det ikke omhandler sådanne forhold.

Rigsrevisionen har derfor ingen bemærkninger.

Med venlig hilsen

Lisbeth Gravlund Højrup
Fuldmægtig

RIGSREVISIONEN

Landgreven 4
DK-1301 København K

Tlf. +45 33 92 84 00
Dir. +45 33 92 83 91

lgh@rigsrevisionen.dk
www.rigsrevisionen.dk

**Rådet for de grundlæggende
Erhvervsrettede Uddannelser**

Undervisningsministeriet
Frederiksholms Kanal 25
1220 København K
(Sendt pr. e-mail til: audgym@uvm.dk)

**Rådet for de Grundlæggende Erhvervsrettede Uddannelsers
(REUs) horingssvar vedrørende udkast til lov om erhvervsfaglig
studentereksamen i forbindelse med erhvervsuddannelse (eux)
m.v. (Indførelse af erhvervsområde, erhvervsområdeprojekt, un-
dervisningstid og fordybelsestid m.v.)**

Undervisningsministeriet har i mail af 29. august 2017 sendt nævnte lov-
forslag i horing i REU med horningsfrist tirsdag den 26. september 2017,
kl. 12.00.

REU behandlede lovforslaget på sit møde den 22. september 2017 og vil
på den baggrund gerne kvittere for lovforslaget og de mange positive
elementer heri.

REU har samtidig noteret sig, at ministeriet forventer yderligere ændrin-
ger af eux. Rådet ser frem til den kommende dialog om udviklingen af
eux, der samtidig bør tage sigte på at identificere og bevare de styrker,
som eux har allerede i dag.

I den forbindelse finder REU det vigtigt at fremhæve, at eux er en er-
hvervsfaglig studentereksamen i forbindelse med en erhvervsuddannelse.
Det er således afgørende at holde fast i, at udgangspunktet for eux er en
erhvervsuddannelse, hvilket også skal være grundlaget for den fremadret-
tede udvikling af eux.

Venlig hilsen

Stina Vrang Elias
Formand

**Rådet for de Grundlæggende
Erhvervsrettede Uddan-
nelser (REU)**

Rådssekretær
Per Pagh Aarestrup
Frederiksholms Kanal 25
1220 København K
Tlf 3392 7332
e-mail: reu@uvm.dk

25. september 2017

Undervisningsministeriet
Departementet
Frederiksholms Kanal 21
1320 København K

26. september 2017
HPO/SKO

Høring over lov om erhvervsfaglig studentereksamen i forbindelse med erhvervsuddannelse (EUX) m.v. (Indførelse af erhvervsområde, erhvervsområdeprojekt, undervisningstid og fordybelsestid m.v.)

Forslaget indebærer:

- Indførelse af et erhvervsområde og et erhvervsområdeprojekt i EUX-forløb.
- Indførelse af begreberne undervisningstid og fordybelsestid på for eux-forløb
- At undervisningstiden øges til ca. 1.675 timer, og at der i undervisningstiden indgår en pulje på 80 timer for den enkelte elev
- At undervisningsministeren får mulighed for at fastsætte regler om skolernes løbende evaluering af elevernes faglige udbytte af undervisningen
- At skolerne skal udarbejde en studieplan for undervisningen i de gymnasiale fag m.v.
- At prøve i skriftlig dansk på A-niveau bliver obligatorisk.

Uddannelsesforbundet kvitterer for, at der er åbnet for justering af EUX. Vi bakker op om forslagene, der adresserer relevante udfordringer i EUX'en. Men vi har nogle konkrete bemærkninger til, hvordan forslagene bør styrkes.

Uddannelsesforbundet mener også, at der er nogle mere grundlæggende udfordringer i EUX, som blandt andet har at gøre med mulighederne for meningsfuld samlæsning på tværs af EUX-modeller og med rammerne for at nå de forskellige fagmål, som ikke adresseres i fremsendte forslag. Bemærkninger og tilslutning i dette høringssvar er afgivet ud fra en forventning om, at der vil komme en efterfølgende dialog om, hvordan disse udfordringer adresseres.

Uddannelsesforbundet mener, det er nødvendigt at fastholde, at EUX er en erhvervsuddannelse med en generel studiekompetence.

Den del af EUX-evalueringen, der refereres til i bemærkninger til loven og bruges som begrundelse for de fremsatte forslag, har primært fokus på EUX-elevernes præstation i de gymnasiale fag dansk A og matematik B. Det er vigtigt at understrege, at niveauerne i disse fag i sig selv hverken er indikator for kvaliteten af EUX eller for den studiekompetence eleverne opnår. Vurderingen af EUX må ikke bygge på for snævre/forkerte parametre, men skal have blik for bredden i uddannelsernes fagmål og de kompetencer eleverne opnår.

Vedr. Indførelse af et erhvervsområde og et erhvervsområdeprojekt i EUX-forløb mener Uddannelsesforbundet, at det bør overvejes, om og hvordan svendeprøven kan inddrages.

Endvidere mener Uddannelsesforbundet, at man i forbindelse med *udarbejdelsen af studieplanen for de gymnasiale fag og placeringen af det gymnasiale EUX-projektet* i uddannelsesforløbet bør tage højde for det samlede uddannelsesforløb og sammenhængen mellem uddannelsens forskellige dele. En del erhvervsfagsundervisere oplever, at den gymnasiale logik og tidsplan mange steder styrer tilrettelæggelsen af EUX-forløbene på bekostning af erhvervsfagene, fx at eksaminer i gymnasiale fag er lagt i perioder, hvor eleverne undervises i erhvervsfag.

Vedr. Indførelse af begreberne undervisningstid og fordybelsestid, udvidelse af undervisningstiden til 1.675 timer og øremærkning af 80 timer til den enkelte elev mener Uddannelsesforbundet, at det umiddelbart virker fornuftigt at tilbyde eleverne flere undervisningstimer i de gymnasiale fag. Det er bare afgørende, at det ikke fører til en øget belastning på bekostning af tid/overskud/energi til deltagelse i de erhvervsfaglige fag.

Vedr. undervisningsministerens mulighed for at fastsætte regler om skolernes løbende evaluering af elevernes faglige udbytte af undervisningen mener Uddannelsesforbundet, at det er vigtigt at fastholde, at EUX er en erhvervsuddannelse med en generel studiekompetence. En evaluering af det faglige udbytte bør derfor tage højde for bredden i uddannelsernes fagmål og ikke på samme måde som EUX-evalueringen overfokuserer på de gymnasiale fag.

Med venlig hilsen

Hanne Pontoppidan
Formand for Uddannelsesforbundet

Uddannelsesforbundet
Norre Farimagsgade 15
1364 København K
Tlf.: +45 70 70 27 22
info@uddannelsesforbundet.dk
www.uddannelsesforbundet.dk

Det er os med overenskomster og faglige fællesskaber

UUDANMARK
Ungdommens Uddannelsesvejledning

København d.

Høringssvar vedrørende ændring af lov om erhvervsfaglig studentereksamen

Hermed fremsendes høringssvar fra UU DANMARK. Hoslagte er fremsendt på mail til audgym@uvm.dk

UU DANMARK takker for muligheden for at afgive høringssvar og meddeler, at vi ingen kommentarer har.

Med venlig hilsen

Mark Jensen
Formand for UU DANMARK